

10 СТАТИСТИЧНИХ ФАКТІВ ПРО ЖІНОК У ТРАНСПОРТІ, ЯКІ ПОКАЗУЮТЬ, ЧОМУ ГРОМАДСЬКИЙ ТРАНСПОРТ ВАЖЛИВИЙ

Серія навчально-практичних публікацій щодо успішних практик. Випуск №14 від 2 квітня 2024 року.

ВСТУПНЕ СЛОВО

Міжнародний союз громадського транспорту (UITP) підготував публікацію зі статистичними даними про жінок у секторі громадського. В огляді коротко представлені ключові висновки з досліджень та опитувань за останні кілька років. Жінки не лише користуються громадським транспортом як пасажирки та роблять це частіше, ніж чоловіки в будь-якій частині світу, але й є працівницями підприємств громадського транспорту. Найчастіше їх можна побачити за кермуванням рейкового транспорту. Працевлаштування жінок слід розглядати як можливе рішення кризи водіїв громадського транспорту, що триває вже десятиліття у більшості країн світу. Проблема браку водіїв також є актуальною для України, особливо в період воєнного стану.

Команда ГО "Vision Zero"

ЧОМУ ГРОМАДСЬКИЙ ТРАНСПОРТ ВАЖЛИВИЙ

Факт 1: 80% жінок вважають, що громадський транспорт є невіддільною частиною економічної участі

У ході дослідження, проведеного в Йорданії, жінкам з усієї країни ставили запитання про громадський транспорт. Відповіді були однозначними — громадський транспорт покращує фінансові можливості та забезпечує понад 36 000 прямих робочих місць у Йорданії. Водночас, поганий громадський транспорт призвів до того, що 47% жінок, опитаних у дослідженні, відмовилися від роботи. Словом, для розкриття потенціалу жінок немає заміни ефективній та добре інтегрованій мережі громадського транспорту.

Джерело: [A Perspective of Women Users of Public Transportation, SADAQA, 2018](#)

ЖІНКИ В ТРАНСПОРТІ

Громадський транспорт і гендер

Громадський транспорт є основою суспільства рівних можливостей. Доступний і надійний громадський транспорт дозволяє людям жити повсякденним життям, з'єднуючи їх зі спортом, роботою, освітою та основними послугами — і все це без значних витрат і зобов'язань, які пов'язані з використанням приватного автомобіля.

Щоб відзначити Міжнародний жіночий день, розглянемо деякі ключові статистичні факти про жінок у транспорті сьогодні та зануримося в статистику, яка показує, наскільки більша кількість та якість громадського транспорту є вирішальною для створення гендерно-рівного суспільства.

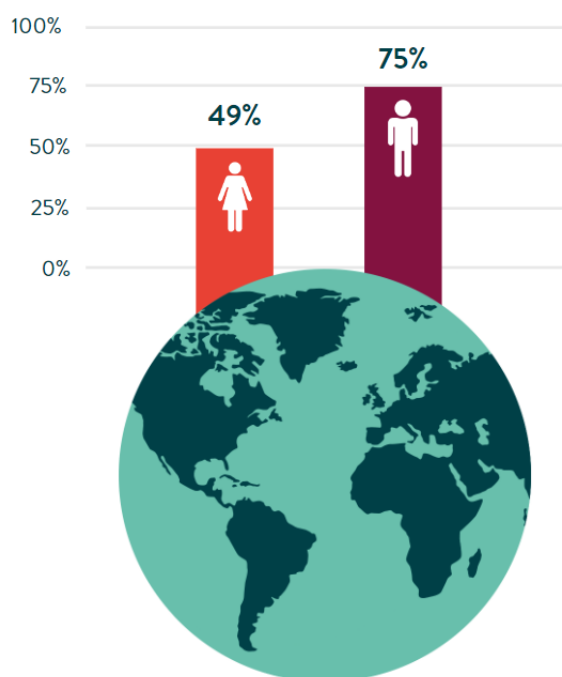

Факт 2: 60% жінок на Близькому Сході та в Північній Африці вважають, що брак транспортних засобів зменшує їхні можливості заробляти

Залежність від автомобіля шкодить потенціалу заробітку, а отже, і незалежності жінок. У регіоні Близького Сходу та Північної Африки 52% жінок вважають, що поганий транспорт заважає їм добиратися до місця роботи. Водночас, майже половина з них стверджують, що це негативно впливає на їхню кар'єру. Для подолання гендерного розриву в оплаті праці в усьому світі, стимулювання економіки та надання жінкам можливості жити вільніше, покращення громадського транспорту є важливою частиною пазлу.

Джерело: [A Perspective of Women Users of Public Transportation, SADAQA, 2018](#)

Факт 3: \$28 трильйонів можна було б додати до світового річного ВВП, якби жінки мали такий самий рівень зайнятості, як і чоловіки

Згідно зі звітом Міжнародної організації праці за 2017 рік, найбільшою проблемою для працевлаштування жінок є неякісний громадський транспорт. Як зазначається у нашому звіті за 2022 рік, підготовленому у партнерстві зі Світовим банком, близько 49% жінок беруть участь у глобальному ринку праці порівняно з 75% чоловіків, з високим ступенем різниці між регіонами та країнами. Поганий громадський транспорт — лише одна з причин цього, хоча він має величезний вплив. Якби жінки брали участь на ринку праці в тій же мірі, що й чоловіки, світовий ВВП підскочив би на 26%.

Джерело: [Integrating gender considerations into public transport policies and operations, World Bank Group & UITP, 2022](#)

Трохи менше половини жінок у світі є частиною робочої сили, і багато хто з них називає неякісний громадський транспорт найбільшим бар'єром на шляху до участі в економічному житті.

Рівень зайнятості чоловіків та жінок у світі

Факт 4: Жінки покладаються на громадський транспорт більше, ніж чоловіки

Безумовно, більша кількість та краща якість громадського транспорту приносить користь усім. Однак ми повинні чітко усвідомлювати, що якість громадського транспорту та транспортна політика мають більший вплив на жінок, ніж на чоловіків. Це тому, що жінки користуються громадським транспортом більше, ніж чоловіки. Наприклад, у Боготі, Колумбія, близько третини всіх жінок переважно користуються "Transmilenio", флагманом міської системи громадського транспорту, що на 5% більше, ніж серед чоловіків.

Джерело: [Integrating gender considerations into public transport policies and operations, World Bank Group & UITP, 2022](#)

"У всьому світі, коли жінки подорожують, вони здійснюють більшу частку поїздок, використовуючи громадський транспорт і ходячи пішки. Чоловіки більше подорожують автомобілем, мотоциклом та велосипедом. Мобільність жінок часто є не питанням переваги, а необхідністю. Обов'язки з

догляду за дітьми, обмежений доступ до автомобіля і менший наявний дохід формують вибір транспорту для жінок".

Інтеграція гендерних аспектів у політику та функціонування громадського транспорту, [World Bank Group & UITP. 2022](#)

Факт 5: Залучення жінок до проектування та утримання сільських доріг призводить до позитивних соціально-економічних результатів

Програма Світового банку "Сільські дороги", що реалізовувалася в Перу, показала, як залучення жінок до проектування доріг та прийняття рішень на місцевому рівні може докорінно змінити їхнє життя, особливо в сільській місцевості в країнах, що розвиваються. У 132 сільських провінційних муніципалітетах Перу жінки, особливо з корінних громад, отримали можливість приймати більше рішень у своїх місцевих органах влади та у відновленні понад 15 000 км доріг. Інноваційні інституційні механізми сприяли формуванню більш інклюзивної політичної культури, що підвищило якість життя жінок у цих районах.

Джерело: [Peru Rural Road Program, World Bank Group, 2010](#)

24%

персоналу

на місцевих мікропідприємствах становили жінки, і ця частка зростає

43%

жінок

повідомили, що проєкт дозволив їм отримати додатковий дохід

7%

збільшення

рівня початкової освіти для дівчат

До 58%

скорочення

часу в дорозі

6000

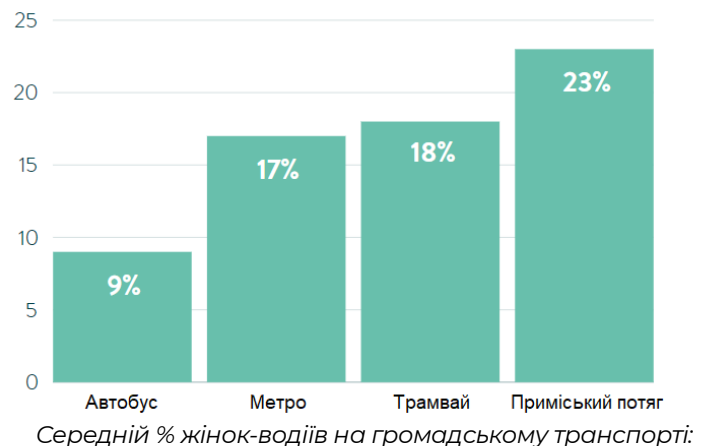
нових

постійних робочих місць

ЖІНКИ НА ТРАНСПОРТІ СЬОГОДНІ

Факт 6: В середньому близько 19% водіїв громадського транспорту — жінки

Для пасажирів водії є обличчям громадського транспорту. Тому дуже важливо, щоб вони представляли різноманітність як організації в цілому, так і самих пасажирів. У нашому майбутньому дослідженні, що фінансується Європейським інвестиційним банком (ЄІБ), понад 50 членів UITP, які представляють майже 600 000 працівників з усього світу, поділилися ключовими статистичними даними про жінок у транспортному секторі. Попри те, що їхня кількість зростає, частка жінок, які працюють водіями в таких видах транспорту, як автобуси, регіональна та приміська залізниця (РПЗ), варіюється і наразі не є близькою до паритетної.

Джерело: [Best gender practices in mobility, UITP & EIB, 2024](#)

Факт 7: Жінки становлять понад чверть працівників на рівні директорів та вищого керівництва

Рішення, прийняті на засіданнях правління, мають значення. І сьогодні жінки становлять 28% директорів та вищих керівників у громадському транспорті, а також 25% керівників середньої ланки.

Джерело: [Best gender practices in mobility, UITP & EIB, 2024](#)

Факт 8: 80% організацій громадського транспорту мають політику та практики щодо гендерно-обумовленого насильства та домагань, які виходять за рамки національного законодавства

Галузь громадського транспорту є проактивною у запобіганні та розв'язанні проблеми гендерно-обумовленого насильства та домагань. Розв'язування цієї важливої проблеми робить поїздки безпечнішими, що в кінцевому підсумку покращує досвід жінок у транспорті та усуває бар'єри, які можуть утримувати жінок від користування громадським транспортом.

Джерело: [Best gender practices in mobility, UITP & EIB, 2024](#)

Факт 9: Кожна п'ята поїздка жінок у Каїрі, Єгипет, була пов'язана з пересадкою на інший потяг, що підкреслює важливість планування станцій та маршрутів

Зміна транспортних засобів та орієнтування на станціях не стимулює до подорожей. У дослідженні, проведеному Єгипетською національною залізницею за підтримки Європейського банку реконструкції та розвитку, було виявлено, що жінки в Каїрі здійснюють численні пересадки з одного поїзда на інший.

З одного боку, це створює необхідність проходити через зони ризику на станціях, як-от тунелі підземного переходу або в касових вузлах. Крім того, жінки частіше подорожують з утриманцями (наприклад, дітьми) і частіше є основними покупцями в домогосподарстві, а

це означає, що вони, швидше за все, перевозять багато важких речей.

Покращення дизайну станцій з метою зменшення зон ризику, полегшення та підвищення комфорту пересадки з одного транспортного засобу на інший, а також зменшення потреби в пересадках може бути ключовим чинником покращення якості громадського транспорту для жінок.

Джерело: [Integrating gender considerations into public transport policies and operations, World Bank Group & UITP, 2022](#)

"Доступність транспортних засобів — і, зокрема, те, чи мають ці засоби належне сполучення на першій та останній милі, а іноді й такі, що підтримують схеми ланцюгових поїздок жінок — впливає на мобільність жінок і дівчат більше, ніж на мобільність чоловіків і хлопців".

Інтеграція ґендерних аспектів у політику та функціонування громадського транспорту, [World Bank Group & UITP, 2022](#)

Факт 10: 86% професій з дефіцитом робочої сили не є ґендерно-збалансованими — і це стосується громадського транспорту, де мільйони робочих місць залишаються незаповненими

Дефіцит робочої сили — це криза. Саме тому [UITP створила робочу групу](#) для розв'язання цієї проблеми. Згідно з дослідженням UITP та ЄБ, жінки у транспортному секторі становлять близько 19% робочої сили громадського транспорту, тоді як мільйони робочих місць залишаються незаповненими. Навчання, набір та утримання більшої кількості жінок не лише зробить галузь більш інклюзивною, але й зменшить дефіцит робочої сили.

Джерело: [Commission report finds labour and skills shortages persist and looks at possible ways to tackle them, European Commission, 2023](#)

ПІДСУМОК

Без сумніву, ми не можемо дозволити собі виключати когось із залучення талантів, а особливо демографічну групу, яка становить половину населення світу і більш ніж половина тих, хто користується громадським транспортом. З огляду на це, ми повинні прагнути залучати більше жінок до цієї галузі та, зрештою, збільшити наше професійне розмаїття.

Матеріал є перекладом з англійської мови статті "10 statistics of women in transport that show why public transport matters", отриманої на сайті "Union Internationale des Transports Publics" 8 березня 2024 року за адресою: <https://www.uitp.org/news/10-statistics-of-women-in-transport-that-show-why-public-transport-matters/>. Джерело зображень: <https://www.uitp.org/news/10-statistics-of-women-in-transport-that-show-why-public-transport-matters/>. Переклад здійснено командою ГО "Vision Zero" у 2024 році. В разі змін чи неточностей, автори не несуть відповідальності та просять звертатися до офіційних джерел інформації

VISION
ZERO